

STATUTUL MUNICIPIULUI LUGOJ

2011

CUPRINS

Cadrul general	2
Date și elemente specifice	2
Evoluția istorică	3
Populația	6
Autoritățile administrației publice locale	8
Căile de comunicații și echiparea teritoriului	9
Cultură, educație, sport, sănătate, asistență socială, mass-media	13
Mediul economic	22
Servicii publice	29
Patrimoniul	30
Partide politice și sindicate	31
Participarea cetățenilor la rezolvarea problemelor locale	32
Recunoașterea contribuției cetățenilor la rezolvarea problemelor colectivității	33
Relații cu alte colectivități	34
Identitate, atribuirea sau schimbarea de denumiri	37
Însemnele Municipiului Lugoj	38
Dispoziții finale	39
Anexa 1 – Stema Municipiului Lugoj	40
Anexa 2 – Drapelul Municipiului Lugoj	41
Anexa 3 – Fanionul Municipiului Lugoj	42
Anexa 4 – Harta Municipiului Lugoj	43

CADRUL GENERAL

Actuala organizare administrativ-teritorială a României este reglementată prin **Legea nr. 2/1968**. Acest act normativ menționează Lugojul la categoria municipiilor. Trebuie amintit însă faptul că, de-a lungul timpului, orașul Lugoj a mai avut acest rang de două ori. Prima oară, acest lucru s-a întâmplat sub stăpânirea maghiară, în anul 1889, iar cea de-a doua oară în anul 1934 când, prin legea pentru modificarea unor articole din legea pentru organizarea administrației locale, comuna urbană Lugoj, la vremea aceea capitala județului Severin, era declarată municipiu.

Municipiul Lugoj, este unitate administrativ teritorială, alcătuită din orașul Lugoj și satele aparținătoare Tapia și Măguri. Acesta este persoană juridică de drept public cu capacitate juridică deplină, care deține un patrimoniu propriu format din domeniul public și domeniul privat, exercitându-și, în condițiile legii, autoritatea pe teritoriul anume delimitat prin lege.

Municipiul Lugoj este subiect juridic de drept fiscal, titular al codului de înregistrare fiscală și al conturilor deschise la unitatea teritorială de trezorerie, precum și la unitățile bancare. Acesta este titular al drepturilor și obligațiilor ce decurg din contractele privind administrarea bunurilor care aparțin domeniului public și privat în care acestea sunt parte, precum și din raporturile cu alte persoane fizice sau juridice, în condițiile legii. În justiție, municipiul Lugoj este reprezentat de primar. Acesta poate împuternici o persoană cu studii superioare juridice de lungă durată din cadrul aparatului de specialitate al primarului sau un avocat, care să reprezinte interesele municipiului.

Municipiul Lugoj poate intra în raporturi juridice cu alte autorități sau instituții publice, cu persoane juridice române sau străine, indiferent de natura acestora, precum și cu persoane fizice, în condițiile legii.

Municipiul Lugoj este clasificat ca făcând parte din categoria localităților urbane de rangul II, potrivit prevederilor Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități.

DATE ȘI ELEMENTE SPECIFICE

Municipiul Lugoj este situat în zona de contact dintre Câmpia Înaltă a Lugojului și Dealurile Lugojului, ce constituie parte componentă a Dealurilor Banatului, în partea de sud-vest a țării, zona estică a județului Timiș, fiind străbătut de râul cu același nume. Face parte din Regiunea de Dezvoltare Vest și din Euroregiunea Dunăre-Criș-Mureș-Tisa (DKMT).

În raport cu localitățile mai apropiate el se găsește la 58 km de Reșița, 101 km de Deva, 45 km de Caransebeș și la 59 km de Timișoara.

Geografic, Lugojul este situat în emisfera nordică, la distanța aproximativ egală între Polul Nord și Ecuator, având coordonatele: 21°54' longitudine estică și 45°41' latitudine nordică.

Municipiul Lugoj se întinde pe o suprafață de 9803 ha, suprafața intravilanului fiind 2035 ha iar cea a extravilanului este de 7768 ha.

Teritoriul administrativ al municipiului se învecinează cu comunele: Boldur la vest, Darova la sud vest, Victor Vlad Delamarina la sud, Gavojdia la sud - est, Criciova și Bârna la est și Coșteiu la nord - vest.

Municipiul Lugoj are două sate aparținătoare : Tapia și Măguri, aflate la o distanță de 5 respectiv 8 km de unitatea administrativ teritorială.

Zona în care se află Municipiul Lugoj se încadrează, din punct de vedere climatic, în climatul temperat continental moderat, cu influențe din vestul și sudul continentului. Astfel, zona este caracterizată prin ierni blânde și veri răcoroase, cu influențele sub-mediteraneene care se fac simțite prin variații relativ mici ale temperaturilor și apariția celui de al doilea maxim în regimul precipitațiilor, toamna.

EVOLUȚIA ISTORICĂ

Întemeierea și dezvoltarea orașului de pe cele două maluri ale Timișului este strâns legată de dezvoltarea vieții social-economice din zona Banatului, dar și de condițiile fizico-geografice mult mai favorabile așezărilor umane, dacă le comparăm cu alte locuri din câmpie.

Astfel, deși datele certe despre localitate datează doar din secolul al XIV, pe teritoriul actual al orașului se află situri arheologice și descoperiri punctuale întâmplătoare ce datează din neolitic și epoca bronzului.

Cu o populație majoritar românească, Banatul a fost integrat treptat, în perioada secolelor XI-XII, în structura regatului feudal maghiar. Ca și formațiune administrativă, districtul Lugojului, care îngloba și satele din împrejurimi, este amintit în 1369, ca Possesio Lugas, iar cetatea, Castrum Lugas, este menționată prima dată în 1376. Ca și târg întărit, Oppidi Lugas, este menționat prima dată în documentele anului 1439.

Începând cu finele secolului al XIV-lea, Banatul este integrat frontului creștin antiotoman, iar districtul Lugoj primește, din partea regelui Ladislau al V-lea Postumul, privilegii deosebite ca urmare a eforturilor militare depuse în conflictele cu turcii.

În 1526, după bătălia de la Mohacs și desființarea regatului feudal maghiar, zona din centrul Panoniei este transformată în pašalâc, zona de nord-vest revine casei de Habsburg, iar restul se organizează în principatul autonom Transilvania, sub suzeranitate otomană.

În anii 1526-1536, ca o formă locală de apărare, este constituit, în partea de sud-est a fostului regat feudal maghiar, Banatul de Lugoj-Caransebeș, o formațiune politico administrativă cu un însemnat rol militar.

Acest rol militar este detaliat de habsburgi în 1551 – 1552, încercând să-și apropie această puternică forță militară. Este momentul în care regina Isabella Zapolya acordă Lugojuului, drept răsplată, dreptul la emblemă.

Ca dovadă a acestui însemnat potențial militar, în toamna anului 1551, emisarii habsburgi din Transilvania transmit împăratului de la Viena că românii din Lugoș și Caransebeș sunt capabili să țină piept singuri turcilor dacă s-ar alia cu trupele comitelui de Timiș, Petru Petrovici.

Acest obstacol îi determină pe otomani, în 1658, să impună drept condiție a înscăunării principelui transilvănean Acațiu Barcsay cedarea acestui Banat, ce va fi înglobat în eyaletul Timișoarei doar pentru 30 ani.

În urma păcii de la Karlowitz, din 1699, în cadrul tratatului, se stipulează ca toate cetățile de graniță să fie dărâmate și așa se face că în 1700 Cetatea Lugojuului încetează să mai existe, fiind demolată.

În anul 1718, odată cu încorporarea provinciei bănățene în Imperiul Habsburgic, Lugoșul intră într-o nouă etapă a dezvoltării sale sociale și politico-administrative. Devenit reședință a districtului cu același nume, noua administrație a Banatului, sub conducerea lui Florimund Mercy, a dispus începerea colonizării cu populație germană, formată din meseriași și agricultori proveniți din Austria, Bavaria, Moravia, Boemia și Silezia. Se formează, astfel, pe malul stâng al Timișului, comuna Lugoșul German, cu un primar separat, cu administrație, sigiliu și biserică proprie. Cele două comunități, cea română și cea germană, vor coexista separat până în anul 1795, când se vor unifica.

În conformitate cu informațiile documentare păstrate în această perioadă, populația s-a ocupat cu agricultura, viticultura, creșterea animalelor și meșteșugurile. La sfârșitul secolului al XVIII-lea Lugoșul a fost consemnat ca cel mai important centru viticol din comitat, 90 % din populație deținând podgorii. Tot în această perioadă începe și dezvoltarea incipientă a industriei – o dezvoltare socială și economico aparte datorită existenței breslelor în Banat.

Scopul principal al breslelor care, în zona Banatului, au apărut mult mai târziu decât în Transilvania, a fost perfecționarea în meseriile respective și, totodată, apărarea, întărirea și asigurarea intereselor proprii. Magistratura breslelor a fost o adevărată școală de pregătire pentru acordarea oficiilor în conducerea treburilor orașenești. Din rândul magistraților de bresle se alegeau primarii și consilierii, ceea ce confirmă însemnătatea socială de necontestat a acestor organizații.

O statistică veche cu privire la meseriașii din Lugoș (din anul 1775) înregistrează în Lugoșul Român 23 de meseriași iar în Lugoșul German 27 de meseriași. Conform conscripției din anul 1782, numărul lor crescuse la 110 meseriași practicând 11 meserii în Lugoșul Român, și 63 meseriași practicând 22 meserii în Lugoșul German. Prima breaslă a meseriașilor Lugoșeni ia ființă în anul 1817, al cărei statut s-a dezbătut în ședința adunării generale a Congregației Comitatense din Caraș. Curtea de la Viena aprobă statutul breslei și acordă 2 diplome de privilegii, una în anul 1819, acestei prime bresle, și una în anul 1844, unei bresle, nou înființate.

În baza unor rațiuni economice, în anul 1779, Austria va ceda Banatul către Ungaria, în posesia căreia va rămâne până la Revoluția de la 1848. După aceea, pentru un scurt interval de timp, este readus în posesia Austriei, iar în 1860 va reveni la Ungaria și se va integra Imperiului Austro - Ungar, constituit în 1867.

În anul 1848, Lugojul va fi centrul revoluției din Banat, condusă de către profesorul de filosofie și drept Eftimie Murgu, care a organizat, în iunie 1848, o mare adunare populară prin care erau exprimate public dezideratele bănățenilor:

- înființarea unei armate populare române în Banat;
- recunoașterea limbii române ca limbă oficială în Banat;
- independența Bisericii române în Banat.

Deși Revoluția de la 1848 a fost înfrântă, ea a fost un moment crucial de desființare a raporturilor feudale și o deschidere a drumului către modernitate, generat de economia capitalistă.

La sfârșitul secolului IX și începutul secolului XX, Lugojul devine o capitală spirituală și culturală a Banatului, urmare a numărului mare de societăți culturale, teatrale, muzicale, atât românești cât și maghiare și germane. Ele au determinat, prin colaborare, înțelegere și schimb de valori, o mișcare culturală convergentă, de o reală valoare.

În anul 1850, prin rezoluție imperială, Lugojul devine reședința Episcopiei Greco – Catolice din Banat. Trei decenii mai târziu, prin înființarea județului Caraș - Severin, reședința acestuia se stabilește la Lugoj. Acordarea, în anul 1889, a statutului de municipiu, vine ca o confirmare a importanței Lugojului în regiune.

Izbucnirea, în anul 1914, a Primului Război Mondial, deschide un nou capitol în istoria și evoluția Lugojului. România a intrat în război în anul 1916 de partea Antantei, pentru eliberarea teritoriilor românești aflate sub stăpânirea Imperiului Austro-Ungar și Țarist. În anul 1918, cetățenii Lugojului participă la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, în cadrul căreia s-a proclamat unirea Banatului și Transilvaniei cu România, unire confirmată ulterior prin tratatul de la Trianon.

În cadrul reformei administrative bazate pe principiul descentralizării, în anul 1925 este promulgată Legea pentru unificarea administrativă, în urma căreia, începând din ianuarie 1926, județul Caraș - Severin este împărțit în 2 județe distincte: județul Caraș și județul Severin, a cărui reședință este stabilită la Lugoj.

În perioada interbelică Lugojul devine un important centru economic și cultural al Banatului, aici înființându-se importante fabrici în domeniul textil și al construcțiilor.

În perioada comunistă orașul se dezvoltă preponderent industrial astfel încât numărul populației ajunge la aproape de 60.000 în perioada 1989 - 1990.

După Revoluția din 1989, orașul simte recesiunea economică dar începând cu 1993 aici își fac apariția primii investitori, care treptat fac din oraș cel mai important centru economic al părții estice a județului Timiș.

POPULAȚIA

Populația stabilă a municipiului Lugoj a fost la data de 1 iulie 2010 de 44.510 locuitori din care 20.950 (47,1%) bărbați și 23.560 (52,9%) femei. Potrivit datelor furnizate de recensământul efectuat în anul 2002, proporția era de 53,24 % femei și 46,75 % bărbați.

Luându-se în considerare toate informațiile privind evoluția populației și factorii care au influențat-o, preponderența mulți ani de-a rândul a industriei ușoare a provocat o retenție mai mare a populației feminine.

Sporul natural al populației municipiului Lugoj, ca și tendință în prezent, din studierea datelor statistice furnizate de Direcția Regională de Statistică Timiș, la nivelul anului 2007 a fost negativ.

Potrivit rezultatelor recensământului din 2002, structura populației Municipiului Lugoj, pe grupe de vârstă, se prezintă în felul următor:

0 – 14 ani	15,60%
15 – 59 ani	66,55%
60 ani și peste	17,85%

La nivelul anului 2005, structura populației pe grupe de vârstă conform datelor de la Direcția Regională de Statistică este:

0 – 19 ani	21%
20 – 34 ani	23%
35 – 59 ani	38%
60 ani și peste	18%

Deși grupele de vârstă utilizate ca variabilă de segmentare, pe cele două seturi de date, nu sunt identice, se poate observa creșterea ponderii celor cu vârstă 60 ani și peste, ceea ce denotă un ușor proces de îmbătrânire a populației.

Numărul persoanelor care s-au declarat ortodocși la recensământul din 2002 reprezentau 77,21 % din populația stabilă. Astfel, la nivelul municipiului, structura populației în funcție de religia declarată era următoarea:

Religia declarată	Pondere în populația totală
Ortodoxă:	77.21 %
Romano-catolică:	9.91 %
Reformată:	4.02 %
Penticostală:	3.07 %
Greco-catolică:	2.17 %
Baptistă:	2.49 %

Adventistă de ziua a Șaptea:	0.23 %
Musulmană:	0.05 %
Unitariană:	0.02 %
Creștină după Evanghelie:	0.04 %
Creștină de rit vechi:	0.02 %
Evanghelică lutherană	0.06 %
Evanghelică:	0.02 %
Evanghelică de confesiune augustană:	0.03 %
Mozaică:	0.06 %
Altă religie:	0.31 %
Fără religie:	0.07 %
Atei:	0.07 %
Religie nedeclarată:	0.06 %

De-a lungul istoriei, Municipiul Lugoj a cunoscut apartenența la mai multe state, a fost sub influența Imperiului Otoman și a fost supus, în secolul XVIII, colonizării germane. Aceste influențe etnice sunt vizibile și în structura etnică a populației care cuprindea, la recensământul din 2002, 82,98 % persoane care s-au declarat români, 9,57 % maghiari și doar 2,95 % germani.

Etnia declarată	Pondere în populația totală
Români:	82.98 %
Maghiari:	9.57 %
Romi:	2.31 %
Ucraineni:	1.57 %
Germani:	2.95 %
Ruși-lipoveni:	0.01 %
Turci:	0.01 %
Tătari:	0.01 %
Sârbi:	0.09 %
Slovaci:	0.17 %
Bulgari:	0.02 %
Croați:	0.01 %
Greci:	0.01 %
Evrei:	0.08 %
Cehi:	0.05 %
Polonezi:	0.01 %
Italiani:	0.03 %
Alta etnie:	0.09 %
Etnie nedeclarată:	0.03 %

La nivelul anului 2007, potrivit datelor furnizate de Direcția Regională de Statistică Timiș, structura ocupațională a populației municipiului Lugoj se prezenta în felul următor:

Domeniul	Număr de salariați
Industrie	7.929
Comerț	2.870
Sănătate, asistență socială	1.382
Învățământ	1.117
Transporturi, poștă, comunicații	1.239
Construcții	1.192
Utilități publice	334
Administrație publică	364
Agricultură	253
Sector financiar-bancar	235
Total	17.578

AUTORITĂȚILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE

Potrivit Anexei 2, pct. 4.3 din Legea nr.351/2001 – privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități, municipiul Lugoj este unitate administrativ teritorială de rangul II.

Autoritățile administrației publice locale din municipiul Lugoj sunt: PRIMARUL (autoritate executivă) și CONSILIUL LOCAL (autoritate deliberativă).

Sediul Consiliului Local al Municipiului Lugoj se află pe in P-ța Victoriei, nr. 4, iar întrunirile în plen se desfășoară la Sala de Ședințe a Consiliului Local.

PRIMARUL, alesul local care reprezintă autoritatea executivă, îndeplinește atribuțiile stabilite de legislația în vigoare precum și alte atribuții prevăzute de Consiliul Local Municipal.

Primarul este ordonator principal de credite și reprezintă municipiul Lugoj în relațiile cu persoane fizice sau juridice din țară, din străinătate, precum și în justiție.

În exercitarea atribuțiilor sale Primarul emite dispoziții. Acestea devin executorii după ce sunt aduse la cunoștința persoanelor interesate, în condițiile legii.

CONSILIUL LOCAL al Municipiului Lugoj are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități publice, locale sau centrale.

Consiliul local este constituit din 19 consilieri și a fost validat în urma alegerilor locale din 1 iunie 2008, prin Hotărârea nr. 2/21.06.2008

Structura politică a Consiliului Local, la data validării, a fost următoarea:

PDL = 7 consilieri
PSD = 6 consilieri
PNL = 3 consilieri
PRM = 2 consilieri
UDMR = 1 consilier

Consiliul Local al Municipiului Lugoj este organizat pe cinci comisii de specialitate, astfel:

- Comisia nr. 1 - **Agricultură, comerț, turism și servicii publice;**
Comisia nr. 2 - **Activități economico-financiare și administrarea patrimoniului;**
Comisia nr. 3 - **Juridică, de disciplină, muncă, protecție socială, de apărare a ordinii publice, respectarea drepturilor omului și libertăților cetățenești;**
Comisia nr. 4 - **Învățământ, sănătate, familie, activități social-culturale, culte, protecția copiilor, tineret și sport;**
Comisia nr. 5 - **Amenajarea teritoriului, urbanism, protecția mediului.**

CĂILE DE COMUNICAȚII ȘI ECHIPAREA TERITORIULUI

Infrastructura de bază – rețele de apă, canalizare, energie electrică și termică, gaze naturale

În prezent, lungimea simplă a rețelei de distribuire a apei potabile este de 103,9 km. Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile este de 25 mii mc pe zi, cu o cantitate de apă potabilă distribuită de 2.120 mii mc pe an, din care 1.425 mii mc pe an către consumatorii casnici.

Lungimea totală a rețelelor de canalizare este de 76,9 km. De asemenea, există încă o serie de gospodării individuale, la case, unde se folosesc fose septice vechi cu scurgeri, ceea ce constituie o problemă privind poluarea solului.

Furnizorul de energie electrică în Municipiu este Enel. În perioada ultimilor ani s-au făcut foarte puține investiții asupra rețelelor de distribuție a energiei electrice. În consecință, o mare parte a acestora sunt depășite, provocând dese întreruperi în furnizarea energiei electrice.

Alimentarea cu energie termică în sistem centralizat nu mai există în acest moment în Municipiul Lugoj. În urma debransării consumatorilor de la rețeaua de încălzire centrală, în prezent fiecare locuință individuală are propria soluție privind încălzirea pe timp de iarnă.

În ceea ce privește alimentarea cu gaze naturale, unicul furnizor este compania E-On Gaz. Potrivit datelor furnizate de Direcția Județeană de Statistică Timiș, cantitatea totală de gaze naturale furnizate în 2007 este de 19.267 mii mc, din care 10.898 mii mc au fost furnizați consumatorilor casnici. Lungimea conductelor de distribuție a gazelor naturale era de 94,9 km.

Iluminatul public acoperă 99% din teritoriul Municipiului, fiind concesionat pe o perioadă de 10 ani. Au fost înlocuite toate corpurile vechi de iluminat cu altele performante și s-a trecut la realizarea iluminatului de panoramă – ornamental – pentru principalele obiective turistice din Municipiu.

Rețelele de cablu TV și Internet sunt asigurate, în principal, de RDS România. Conexiunea la Internet este oferită și de alți furnizori: Romtelecom și Ice Net.

Rețeaua de telefonie fixă este oferită de furnizorul tradițional Romtelecom, care acoperă practic întreaga suprafață a Municipiului, și de RDS România, care oferă și servicii de telefonie mobilă.

În afară de RDS, servicii de telefonie mobilă oferă pe teritoriul municipiului și ceilalți actori reprezentativi de pe piață: Vodafone, Orange, Cosmote și Zapp.

Fond locuibil

În perioada ultimelor decenii, ca tipologie de locuințe, în Lugoj au fost inventariate următoarele:

- locuința individuală izolată – preponderent la poalele Dealului Viilor și în zona de deal de sub Capela Grofului;
- locuința cuplată și înșiruită – tipică pentru așezările bănățene de șes și deal, fie individuală, fie semicolectivă, având cea mai mare răspândire în toate zonele de locuit;
- locuințele colective – apărute după deceniul 5 al secolului trecut – sunt majoritatea P+4, câteva P+2 și puține P+8-10.

Ca tendințe de dezvoltare a zonelor de locuit în ultimele decenii, se pot remarca:

- orientarea spre locuințe individuale izolate, cu un grad de confort ridicat și o suprafață locuibilă de circa 150-300 mp pentru o familie;
- tendința de deplasare spre periferia orașului cu excepția cazurilor în care se caută cuplarea locuinței cu spații anexe pentru funcții complementare: comerț, alimentație publică, mică producție, etc., când se caută amplasamente cât mai apropiate de centru;
- se preferă terenurile proprietate personală și eventual concesionate pe termen lung din domeniul privat al statului;
- se remarcă locuințele cu ocupare mică la sol, cu 2 sau 3 niveluri.

Conform cartării realizate în 1996, în municipiu existau 6307 clădiri de locuit din care:

- 5489 cu 1 nivel (P)

- 354 clădiri cu 2 nivele (P+1)
- 38 clădiri cu 3 nivele (P+2)
- 10 clădiri cu 4 nivele (P+3)
- 410 clădiri cu 5 nivele (P+4)
- 6 clădiri cu peste 5 nivele

În ceea ce privește structura pe cartiere, dețin o pondere mare locuințele colective cu 5 -10 nivele în Lugojul Român și mai puține în Lugojul German unde predomină locuințele parter și P+1 sau P+M. Punctele de intersecție stradală sau carosabilă majore sunt marcate cu blocuri turn – str. Timișoarei, str. Ep. Dr. I. Bălan și malul Timișului.

La limita intravilanului se ridică locuințe parter și P+1, individuale, într-o structură răsfirată, de mici densități. În restul orașului, fronturile stradale sunt compacte, cu subpoartă și garduri zidite la locuințele individuale, iar în zonele de blocuri Micro I-IV orientarea este indiferentă față de străzi, organizarea făcându-se în funcție de gradul de ocupare maxim.

Cu valoare de patrimoniu sunt considerate nucleele istorice din Lugojul Român și Lugojul German de pe ambele maluri ale Timișului, legate de Podul de Fier – Centrul civic al municipiului. În acest ansamblu se regăsesc și principalele clădiri cu valoare arhitecturală și istorică din municipiu.

Potrivit datelor statistice furnizate de Direcția Regională de Statistică Timiș, la nivelul anului 2007 existau în Lugoj un număr total de 17.905 locuințe, din care în proprietate majoritar privată 16.832, iar în proprietate majoritară de stat 1.073. Aceasta înseamnă că locuințele sunt deținute în proporție de 94% în proprietate privată.

Căi de comunicație, legătura cu traficul european și național

Structura orașului este determinată de topografia locală, de particularitățile dezvoltării istorice, de structura populației și de evoluția zonării funcționale.

Cel mai important rol în determinarea orientării axei principale a tramei stradale îl are poziția geografică, deoarece de aceasta depinde direcționarea principalelor artere de legătură cu celelalte centre urbane și cu așezările rurale din vecinătate.

Municipiul Lugoj deține o rețea rutieră formată din drumuri europene, naționale, județene și comunale:

1. Drumul European E 70 - DN 6, care intră în țară dinspre Serbia și face legătura prin Timișoara cu sudul țării și cu capitala București (frontieră – Timișoara – Lugoj – Caransebeș – București);
2. Drumul Național DN 58 A spre Reșița;
3. Drumul Național DN 68 A spre Făget – Deva;
4. Alte drumuri de legătură ale municipiului sau care străbat municipiul sunt: DN 6/E 70; DN 68 A; DN 68 B; DN 58 A; DJ 584; DJ 680; DJ 592; DJ 592 D; DJ 609; DC 136.

În anul 2010 a fost dată în folosință Șoseaua de centură a municipiului Lugoj, construită în regim de autostradă. Aceasta are o lungime de 9,6 km și ocolește orașul pe direcția Nord-Est-Sud, făcând legătura cu DN 6/E 70 și cu DN 68 A.

De asemenea, în viitorul apropiat vor demara lucrările la șoseaua de legătură dintre viitoarea autostradă Nădlac – Constanța, care va trece prin partea de nord a municipiului.

Elementul principal al tramei stradale a unui oraș îl constituie strada urbană, care face posibilă desfășurarea activităților specifice. Străzile au origini diferite și, după funcția pe care o îndeplinesc, se disting 3 tipuri:

1. Străzi de tranzit
 - a. Artera principală a orașului, formată din str. Caransebeșului – str. Episcop Dr. I. Bălan – str. Cuza Vodă – str. Bucegi – str. K. Wallisch – str. Timișoarei, parte a drumului European E70 – practic principala arteră de legătură spre orașele Timișoara și Caransebeș;
 - b. Segmentul str. Banatului – str. Bocșei – DN 58 A;
 - c. Segmentul str. V. V. Delamarina – str. Făgetului – DN 68 A.
2. Străzi de penetrație - cele care aduc circulația în oraș dinspre Buziaș, Oloșag, Herendești și Nădrag;
3. Străzi de circulație – sunt cele care se ramifică din arterele de tranzit și de penetrație și care deserveșc, în mare măsură, cartierele.

Situația străzilor din Municipiul Lugoj, potrivit datelor existente în cadrul Consiliului Local la nivelul anului 2005, era următoarea:

Tip Arteră	Lungime (km)	Pondere (%)
Drumuri Naționale	26,00	44,60%
Drumuri Județene	23,40	40,14%
Drumuri Comunale	8,90	15,27%

Potrivit datelor comunicate de Direcția Județeană de Statistică Timiș, străzile orașenești însumează o lungime totală de 89.793 m, din care: pavate cu piatră cubică - 39.873 m, asfaltate - 38.331 m, balastate - 11.589 m.

În ceea ce privește sistemul de transport în comun, Municipiul Lugoj – supranumit Orașul Bicicletelor – deține, în acest moment, o rețea restrânsă de transport în comun. Suprafața nu foarte întinsă a Municipiului și rețeaua limitată de transport în comun au făcut ca, în timp, bicicleta să devină mijlocul de transport cel mai agreat de lugojeni și să devină un simbol al orașului. În acest context, în ultimii ani, eforturile municipalității s-au concentrat și pe dezvoltarea unei rețele de piste de biciclete spre principalele zone industriale.

În ceea ce privește încadrarea în zonă, poziția municipiului Lugoj face din acesta un centru al căilor de comunicații pentru Câmpia Lugojuului. Aici se întâlnesc 4 direcții de cale ferată și 9 direcții rutiere, între care, magistrala CF București - Timișoara și, în paralel, DN6 (E 70). Spre râul Mureș se îndreaptă magistrala CF și DN 68 A spre Ilia – Deva. Spre Buziaș există o cale ferată ce se ramifică spre Timișoara și Gătaia - Jamu Mare, precum și un drum județean asfaltat. O șosea importantă, DN 58 A, leagă Lugojul de Reșița.

În cadrul municipiului Lugoj exista o zonă feroviară în partea de vest. În anul 1876 s-a deschis linia ferată între Timișoara și Caransebeș, ceea ce face din Lugoj un nod important de cale ferată. În 22 octombrie 1876 a fost inaugurată gara CFR, în anul 1898 a fost construită linia ferată Lugoj – Ilia, iar în anul 1902 linia Lugoj – Gătaia. Clădirea gării a fost mărită în perioada 1934 – 1935, ajungându-se la actuala dimensiune după ce a fost renovată și s-au efectuat și lucrări la terasamentul căilor ferate.

În partea centrală a orașului există două poduri pentru traficul rutier și pietonal peste Timiș: Podul de Fier, cu gabarit de 6,0 m lățime, și Podul de Beton, cu gabarit de 14,0 m. Există un pod pietonal în zona Cotu Mic, care leagă zona Timișoarei de zona Cotu Mic. Un alt pod pietonal este avut în vedere pentru a face legătura între Cartierul Ștrand și Piața Agroalimentară G. Coșbuc. Tot în zona Cotu Mic există un pod de cale ferată peste Râul Timiș pe traseul căii ferate Lugoj – Ilia. Șoseaua de centură traversează un pod nou peste Râul Timiș și două pasaje rutiere și de cale ferată. De asemenea, în Drumul Buziașului, există un pasaj rutier și pietonal peste calea ferată Timișoara – București.

În axul Podului de Fier, în Lugojul German, cu direcționare spre gara de călători, se găsește traseul pietonal, cu caracter comercial str. A. Mocioni, rezultat din transformarea unei străzi carosabile. Densitatea medie de circulație este de 10 persoane/10 m² și are un parcurs de circa 400 m lungime, cu o lățime de circa 10 m. De-a lungul malurilor Timișului - pe Str. Ploilor, Splaiul C. Brediceanu, Splaiul Tinereții, Splaiul G. Coșbuc, Splaiul C. Coposu și Spl. 1 Decembrie 1918 - există amenajări pietonale în paralel cu traseele stradale. Acestea au caracter de promenadă și beneficiază de amenajări de mobilier urban și zone verzi.

CULTURĂ, EDUCAȚIE, SPORT, SĂNĂTATE, ASISTENȚĂ SOCIALĂ, MASS-MEDIA

Scurt istoric al vieții sociale, culturale și științifice

Cunoscut și azi drept capitală culturală a Banatului, Lugojul are o istorie bogată ce reflectă pe deplin acest renume. Încă din secolele XVIII - XIX, Revoluția de la 1848, condusă de către profesorul și filosoful Eftimie Murgu, a condus la desființarea raporturilor feudale și deschiderea drumului către modernitate.

Din perspectivă istorică, instituția bisericii este strâns legată de începuturile învățământului și culturii muzicale pe aceste locuri, domenii în care lugojenii au excelat încă de la începuturile secolului XIX. Centru spiritual al românilor din Banat, Lugojul s-a impus în conștiința națională și în cea europeană cu o serie de personalități în cele mai diverse domenii:

- Botanista Ioana Heuffel
- Lingvistul Iosif Popovici
- Filosoful A. C. Popovici
- Inventatorul Traian Vuia
- Compozitorii Ion Vidu, Konrad Paul Wushing, Tiberiu Brediceanu, Filaret Barbu
- Tenorul Traian Grozăvescu
- Actorul Bela Lugosi

În Lugoj au funcționat la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX numeroase societăți cultural-teatrale, literare, muzicale, atât românești, cât și maghiare și germane. Deși, conform statutului, au fost create ca mijloace de conservare și afirmare a naționalității, ele au determinat în epoca în care au activat o mișcare culturală convergentă de o valoare deosebită – prin dialog, înțelegere și schimb de valori. Prins în această efervescență specifică, Lugojul a devenit, la cumpăna dintre secole, capitala culturală și spirituală recunoscută a Banatului.

La începutul secolului XX, se înființează aici o filială a Societății pentru fond de teatru român, inițiată de George Dobrin, societate subordonată ideii de penetrare în conștiința publică. Acest lucru s-a întâmplat într-un moment în care națiunea română din teritoriile înglobate în Imperiul Habsburgic, lipsită fiind de posibilitatea folosirii limbii materne în majoritatea domeniilor, încearcă să substituie prin cultură excluderea din sistemul politico-administrativ. În scurt timp, filiala lugojană a devenit cea mai importantă din Banat și s-a evidențiat prin personalități marcante ale culturii și vieții politice: Valeriu Braniște, George Dobrin, Virgil Simionescu, Mihail Gașpar, Caius Brediceanu, Aurel Vălean și alte notabilități din istoria locală a urbei.

În domeniul muzical, Lugojul și-a stabilit emblema printr-o hartă orfică aurită, ca simbol al centrului cântecului bănățean. În 1810 s-a constituit, în jurul Bisericii Ortodoxe din Lugoj, un nucleu de cântăreți care va reprezenta baza viitoareii “Reuniuni Române de cântări și muzică”, prima manifestare publică a acesteia având loc cu ocazia sărbătorilor pascale ale anului 1841. În 1869, reuniunea - cea mai veche reuniune românească de muzică din Transilvania - a fost recunoscută ca persoană juridică.

Începând din 1898 activitatea corului se identifică cu simbolul său, dirijorul Ion Vidu, care prin abordarea unui valoros repertoriu românesc și universal a transformat formația într-o veritabilă școală patriotică și de cultură pentru întregul Banat.

În paralel cu Reuniunea de cântări și muzică, au mai ființat și alte coruri românești: Reuniunea de cântări “Lira”, în perioada 1878 – 1948, și corul bărbătesc “Progresul” al Societății Soldaților Români (1920 – 1948).

Alături de formațiile corale românești, în Lugoj au activat și coruri germane și maghiare. În anul 1851 este consemnată inițiativa învățătorului Konrad Pavel Wushing, care a înființat primul cor german – Lugoscher Gesang und Musikverein (Reuniunea de canto și muzică din Lugoj). Reuniunea a concertat în întregul Banat, fiind invitată să cânte și la Viena. Meseriașii germani își alcătuiesc și ei un cor, în 1871 - Lugoscher Gewerbe Liederkranz (Corul meseriașilor Lugojeni), iar Reuniunea maghiară de cântări (Magyar delarda), înființată în 1851, cunoaște succese artistice de prestigiu atât în țară, cât și în străinătate.

Pe parcursul anilor, viața culturală din Lugoj s-a îmbogățit și cu activitatea Societății de muzică de cameră (1869) și cea a Orchestrei filarmonice (1926).

În subordinea Consiliului Local Municipal Lugoj se află următoarele instituții de cultură:

- Casa de Cultură a Municipiului Lugoj
- Biblioteca Municipală
- Muzeul de Istorie și Etnografie
- Galeria „Pro Arte”

De asemenea, pe lângă Casa de Cultură a Municipiului Lugoj funcționează:

- Ansamblul Folcloric „Lugojana”
- Teatrul Municipal „Traian Grozăvescu” (teatru de amatori)
- Corul „Ion Vidu”

Diverse activități cultural-educative au loc și în Casa de Cultură a Sindicatelor iar din 2010, în Lugoj își desfășoară activitatea și Ansamblul Folcloric “Perla Banatului”.

Casa de Cultură a Municipiului Lugoj organizează următoarele manifestări:

- Sărbătoarea Berii (din 2000)
- Ruga Lugojană
- Festivalul Coral „Ion Vidu” (din 1970)
- Festivalul Internațional de Teatru „FestteamArt” (din 1992)
- Festivalul Internațional de Folclor „Ana Lugojana” (din 1992)
- Festivalul Internațional de Blues „BluesFest” (din 2009)

O manifestare artistică de un interes deosebit, a constituit-o până de curând Concursul Internațional de Tenori „Traian Grozăvescu”. Din păcate, din considerente financiare acest concurs nu se mai organizează. Cu toate acestea municipalitatea are în vedere găsirea de soluții pentru a relua această manifestare.

În fiecare an, la 20 Decembrie, se sărbătorește Ziua Lugojudului, amintind că orașul a fost al doilea oraș liber de comunism din România în Decembrie 1989.

Educație

În ceea ce privește rețeaua unităților de învățământ, acestea sunt bine reprezentate, Lugojul fiind printre puținele orașe din țară unde învățământul – primar, gimnazial, liceal – se desfășoară într-un singur schimb.

Tipul unității de învățământ	Nr.	Numele	Profil	Nr. clase / grupe	Nr. elevi
Institut de învățământ superior	1	UNIVERSITATEA EUROPEANĂ DRĂGAN (Facultatea de Științe Economice, Facultatea de Drept)	economic drept	-	1293
Colegiu Național	2	COLEGIUL NAȚIONAL "CORIOLAN BREDICEANU"	teoretic	33	918
		COLEGIUL NAȚIONAL "IULIA HASDEU"	teoretic	41	1072
Grup Școlar	3	GRUP ȘCOLAR "AUREL VLAICU"	grup școlar industrial	42	1103
		GRUP ȘCOLAR "VALERIU BRANIȘTE"	grup școlar industrial	43	904
		GRUP ȘCOLAR "ȘTEFAN ODOBLEJA"	grup școlar agricol	31	695
Școală cu clasele I-VIII	7	ȘCOALA NR. 1 ȘCOALA NR. 2 ȘCOALA NR. 3 ȘCOALA NR. 4 ȘCOALA NR. 5 "EFTIMIE MURGU" ȘCOALA NR. 6 "ANIȘOARA ODEANU" ȘCOALA NR. 12 MĂGURI		143	2709
Altele	4	ȘCOALA DE MUZICĂ ȘI ARTE FRUMOASE "FILARET BARBU"	muzică și arte plastice	8	207
		ȘCOALA SPECIALĂ "ALEXANDRU ROȘCA"	școală specială - alte deficiențe	19	220
		CLUBUL COPIILOR LUGOJ		-	2000
		CLUBUL SPORTIV ȘCOLAR LUGOJ	grup școlar sportiv	40	529
Grădiniță cu program prelungit	6	-	-	29	652
Grădiniță cu program normal	10	-	-	26	474
Grădiniță cu program săptămânal	1	-	-	3	54
Creșe	2	-	-	2	40

Sport

Un aspect important al vieții sociale a Municipiului îl constituie condițiile în care a evoluat viața sportivă și importanța acesteia în istoria orașului.

Lugojul a fost menționat în presa locală a celei de a doua jumătăți a secolului XIX și începutul secolului XX, alături de București, Reșița, Cluj, Timișoara, Arad – orașe unde se înființaseră deja secții de lupte greco-romane pe lângă cluburile sportive, întrecerile având la început un caracter amical (organizate între breslele lugojene de tăbăcari și cojocari).

Primul club sportiv lugojan - “Reuniunea de sport” - a fost înființat în 1900 sub patronajul comitelui suprem Carol Pogany, iar cele dintâi referiri la un alt sport – fotbal – apar în anul 1901, primul meci amical între două echipe locale fiind menționat în 4 august 1901.

În 20 august 1902 are loc un alt eveniment fotbalistic important. În orașul de pe Bega se disputa meciul dintre Clubul Athletic Timișoara și echipa Reuniunii de sport din Lugoj, învingătorii fiind, spre surpriza tuturor, lugojenii. Este cert că fotbalul câștigă tot mai mult teren în fața celorlalte sporturi, căci ziarele vremii au consemnat în 1903 meciul dintre Reuniunile de sport din Lugoj și Vârșeț, precum și procesul organizării și reorganizării unor echipe de fotbal locale de amatori.

După terminarea Primului Război Mondial, activitatea sportivă lugojeană se intensifică, numărul cluburilor sportive crescând considerabil prin apariția de noi ramuri, alături de fotbal și lupte practicându-se și natația, tenisul, atletismul, șahul, gimnastica, boxul.

În 1919 se înființează “Societatea de gimnastică din Lugoj”, iar în 22 iunie 1919 “Clubul Athletic Român”. În același an apare și “Clubul maghiar de gimnastică și scrimă”, cunoscut sub inițialele LTVE. “Clubul Vânătorilor din Lugoj” ia ființă în 3 aprilie 1920, iar “Academia de dans” se deschide în mai 1920 în clădirea Hotelului Dacia.

De foarte mare importanță pentru oraș este înființarea în 14 martie 1920 a “Societății de lectură, corală și sportivă – Progresul” a meseriașilor din Lugoj, o societate cu manifestări complexe, secția sportivă a acesteia activând o foarte scurtă perioadă (între 1923-1927) și fuzionând apoi cu Clubul sportiv “Vulturii”. Fuziunea a fost urmată de performanțe deosebite atât în țară cât și în străinătate.

Cel mai important club sportiv înființat în Lugoj, care activează și în prezent, este Clubul “Vulturii”, înființat în 1920, cu o activitate puțin promițătoare la început și pe punctul de a se desființa. Fuziunea cu “Progresul” a însemnat sfârșitul declinului clubului, dar și un prim pas spre înflorirea sportului lugojan, echipa “Vulturii Textila” regăsindu-se în 1922 în Divizia A, iar în 1937 fiind introdusă în seria vestică a Diviziei A.

În 1921 se înființează “Clubul sportiv muncitoresc Lugoj” – CSML – iar în 1928 apare clubul cunoscut sub inițialele LMTE, club sportiv al

muncitorilor textiliști. Societatea “John” a germanilor din Lugoj se alătură cluburilor existente deja.

Tenisul ca disciplină sportivă este promovat de clubul “Vulturii” în 1928, cu rezultate deosebite la concursul regional din Timișoara, lugojenii ocupând locul I la feminin și dublu mixt.

Multitudinea cluburilor, dar și rezultatele obținute de sportivii lugojeni – campionii naționali și balcanici în repetate rânduri – demonstrează activitatea sportivă susținută a orașului în prima jumătate a secolului XX.

În a doua jumătate a secolului XX, handbalul masculin, gimnastica, luptele libere și greco-romane, voleiul feminin, fotbalul și atletismul sunt ramuri sportive care obțin rezultate deosebite la nivel național și chiar internațional.

Astfel, la gimnastică se remarcă Lavinia Miloșovici, multiplă campioană europeană, mondială și olimpică. De asemenea, gimnaștii Alina Goreac și Kurt Szilier au fost medaliați cu argint și bronz la Campionatele Europene.

Echipa de volei feminin C.S.Ș. Banatul Lugoj a fost campioană națională de juniori în 1990, iar echipa de senioare C.S.M. Lugoj activează din 2006 în primul eșalon al voleiului românesc.

La handbal, Lugojul s-a remarcat prin antrenorul Ioan Kunst Ghermănescu, campion mondial cu echipa României în 1964, și prin jucătorul Mihai Redl, campion mondial cu echipa României în 1961 și 1964.

La lupte greco-romane, iese în evidență Simion Popescu, campion mondial (1969) și european (1967). De asemenea, la Jocurile Olimpice de Vară, au cucerit medalii de bronz lugojenii Francisc Horvath (1956) și Simion Popescu (1968). Alături de ei, s-au mai remarcat în acest sport Iosif Horvath, primul medaliat al României la această disciplină sportivă (1934, bronz la Campionatul European din Italia) și Francisc Borlovan. Echipa de lupte libere a C.S.M. Lugoj este triplă vicecampioană națională pe echipe (2003, 2004 și 2005) și cvadruplă campioană națională pe echipe (2006, 2008, 2009 și 2010), iar C.S.Ș. Lugoj are campioni la Campionatele Naționale Individuale la lupte libere și greco-romane.

Un sport de dată mai recentă este motocrosul, tânărul Mihai Stoichescu obținând patru titluri de campion național la clasa 250 cm³ Open începând cu anul 2005.

De asemenea, Clubul Sportiv al Handicapaților Fizic “Maraton ’93” Lugoj are campioni naționali la tenis de masă, atletism și darts.

Din punct de vedere al bazei materiale, în prezent, în Municipiul Lugoj există: trei săli de sport, un stadion de fotbal, mai multe terenuri cu gazon artificial, două ștranduri (dintre care unul este nefuncțional) și cel puțin 4 centre de fitness.

Sănătate

Primele inițiative în ceea ce privește asistența medicală datează din anul 1749 când, în Lugojul German, este înființat un spital modest și limitat

ca și capacitate. În a doua jumătate a secolului XVIII se construiește un spital de boli venerice, pentru ca în anul 1789 să fie menționată prima farmacie.

În luna august a anului 1831 a avut loc o epidemie de holeră care, pe lângă victime, a provocat și refugierea populației în alte zone. Problemele provocate de refugiații deplasați în dezordine au determinat autoritățile să aibă preocupări sanitare mai intense. S-au făcut vaccinări antivariolice, au apărut cadre medicale, astfel încât la începutul secolului XIX se înregistra o evidentă ameliorare a stării de sănătate.

Un alt spital, construit pe locul unde astăzi se află Școala populară de arte, este menționat în anul 1842.

Primul medic stomatolog în Lugoj este Dr Heinrich Berdach care, născut în 1860 la Viena, își va înființa un cabinet permanent în Lugoj în anul 1896.

Actualul Spital Municipal s-a deschis în 4 octombrie 1911, dată la care vechiul spital a încetat să mai funcționeze. Spitalul de Adulți din Lugoj a trecut în administrația statului în anul 1935, când s-a înființat o secție de copii, iar în oraș apare a doua circumscripție urbană. În perioada 1939 -1943 spitalul din Lugoj crește până la 600 de paturi, dar cea mai mare parte din ele sunt ocupate de Spitalul Militar.

După al Doilea Război Mondial, la îmbunătățirea situației sanitare a populației a contribuit și înființarea a trei spitale noi: Spitalul de copii, Spitalul TBC și Spitalul de neuropsihiatrie, precum și o Policlinică. De asemenea, au fost organizate dispensare pe cartiere, farmacii, au fost înființate cămine și creșe pentru copii, iar numărul medicilor a crescut.

În intervalul 1963 – 1973, Secția Fiziologie devine spital independent cu 200 de paturi, pentru ca în anul 1973 să redevină secție a spitalului. Secția Pediatrie de 30 de paturi devine spital de copii cu 130 de paturi, iar în anul 1973 redevine secție a spitalului cu 90 de paturi. În anul 1973 Spitalul Municipal avea 1125 de paturi, 124 de medici și 7 cadre cu pregătire superioară, 376 cadre medii, 496 personal auxiliar. Din anul 1953 se dezvoltă treptat asistența ambulatorie. În anul 1986, Spitalul Municipal Lugoj avea 1130 de paturi, repartizate în 11 secții și 4 compartimente, 56 de medici, 526 cadre medii și 273 personal auxiliar.

În anul 2005, existau un spital municipal cu o secție TBC, un spital de neuropsihiatrie infantilă, două policlinici, 8 farmacii, dispensare cu cabinete ale medicilor de familie și o casă de bătrâni. Unui medic îi revine în medie 362,3 locuitori, iar unui cadru sanitar mediu 99,2 locuitori. În spital numărul de paturi la 1000 locuitori era de 27. Numărul de medici la 1000 locuitori este de 6,6.

Evoluția în timp a acestor indicatori este următoarea: la nivelul anului 2007, datele statistice arătau următoarele:

- numărul de paturi în spitale – 433
- numărul de paturi de spital la 1000 de locuitori – 9,57 – în scădere drastică față de valorile anterioare

- 16 medici de familie în sectorul public, ceea ce înseamnă mai puțin de un medic de familie la 1000 de locuitori

Dacă în privința spitalelor sectorul public este mai bine reprezentat, în privința medicilor de familie, farmaciilor și medicilor stomatologi avem de-a face cu o mai bună reprezentare a sectorului privat, după cum urmează:

Nr. crt.	Tip	Sector public	Sector privat	Total
1	Medici de familie	16	35	51
2	Medici stomatologi	8	51	59
3	Farmaciiști	3	40	43
4	Personal mediu sanitar	312	99	411
5	Spitale	1	0	1
6	Dispensare medicale	1	0	1
7	Cabinete medicale școlare	4	0	4
8	Cabinete medicale individuale (de familie)	11	21	32
9	Farmacii	1	15	16
10	Policlinici	0	3	3
11	Ambulatorii de spital	1	0	1
12	Cabinete stomatologice individuale	6	23	29
13	Cabinete medicale de specialitate individuale	9	20	29
14	Cabinete de medicina generală	0	5	5
15	Alte tipuri de cabinete medicale	1	0	1
16	Laboratoare medicale	1	3	4

Protecție socială

Direcția de Asistență Socială Comunitară din cadrul Primăriei Municipiului oferă o serie de servicii persoanelor asistate, dintre care amintim:

- Monitorizare, asistență și sprijin al femeii gravide predispuse să-și abandoneze copilul – consiliere psihologică, juridică și socială cu sprijinul unui asistent social sau al unui psiholog.
- Îngrijire și asistență la domiciliu pentru persoane vârstnice - Servicii de suport pentru activitățile instrumentale ale vieții de zi cu zi cu un îngrijitor la domiciliu.

- Îngrijire și asistență la domiciliu pentru persoane cu handicap - Servicii de suport pentru activitățile instrumentale ale vieții de zi cu zi cu un îngrijitor la domiciliu.
- Cantină de ajutor social - Servicii de asigurare a hranei și suplimentelor nutritive - prepararea, servirea și distribuirea hranei cu personal administrativ.
- Centru de zi pentru persoane vârstnice - servicii de suport pentru activitățile instrumentale ale vieții de zi cu zi cu asistenți sociali și/sau asistenți medicali.
- Servicii sociale în domeniul protecției copilului - Informare în domeniu, consiliere juridică, orientare psihologică, consiliere psihologică, consiliere socială, identificare și evaluare, orientare socială cu asistenți sociali, juriști, psihologi, personal administrativ.
- Centru de zi pentru copiii cu handicap neuropsihic - consiliere psihologică, logopedie, kinetoterapie, ergoterapie sau terapie ocupațională, găzduire pe timp de zi cu asistent social, personal administrativ, psiholog, instructor ergoterapie, kinetoterapeut, medic specialist.
- Centru de zi pentru adulți cu handicap neuropsihic - consiliere psihologică, kinetoterapie, consiliere psihologică, ergoterapie sau terapie ocupațională, găzduire pe timp de zi cu asistent social, personal administrativ, psiholog, instructor ergoterapie, kinetoterapeut, medic specialist.
- Informare și consiliere – mediere socială în comunitate cu asistent social și psiholog.
- Centru de zi pentru integrarea copiilor rromi în satul aparținător Măguri.
- Centru de zi pentru copiii asistați social din Colonia Herendești.
- Centru de zi aflat în proprietatea Surorilor de Caritate „Sf. Ioana Antida”, aflat sub patronajul Bisericii Romano-Catolice.

În Lugoj funcționează un Cămin pentru Persoane Vârstnice al Direcției de Asistență Socială, un Cămin particular de bătrâni „Anitaheim”, 5 centre de plasament, un centru de sprijin și integrare pentru tinerii de peste 18 ani ce părăsesc centrele de plasament – Casa de tineret “Clementina”. Putem spune că servicii de asistență socială mai sunt prestate și de câteva asociații de tip „Caritas” ce își desfășoară de regulă activitatea pe lângă cultele religioase.

Societatea civilă

La nivelul comunității locale, societatea civilă este reprezentată de structurile asociative de tip organizații non-guvernamentale. Rolul societății civile (la orice nivel, ONG – uri, sindicate, patronate) este important prin prisma promovării valorilor democratice și ca factori ce dinamizează și îmbunătățesc viața social-culturală a orașului, contribuind ca factori suport în procesul de dezvoltare regională.

Enumerăm în continuare cele mai active forme asociative din municipiul Lugoj:

1. Asociația Handicapaților Fizic Lugoj
2. Asociația Umanitară Denisa-Doinița
3. Fundația Îngerii Speranței
4. Liga Dreptății Împotriva Corupției și Abuzurilor din România - Timiș
5. Fundația Surorile de Caritate „Sf. Ioana Antida” - Lugoj

Pe lângă acestea, regăsim și alte asociații cum ar fi cele ale revoluționarilor, asociații de tip Caritas, asociații de prietenie cu orașele înfrățite, o asociație a meseriașilor din Lugoj, precum și asociații cu caracter sportiv.

În plus, există în municipiu și organizații sindicale ale funcționarilor publici, ale cadrelor didactice precum și câteva organizații sindicale în cadrul firmelor private.

Mass-media

În Lugoj funcționează un post de televiziune locală – *TEN TV*, un post de radio local – *Nova FM* și o stație radio locală – *Kiss FM*. De asemenea, apar două săptămânale de știri și informații – *Redeșteptarea* și *Actualitatea*, precum și publicațiile culturale lunare *Banat* și *Actualitatea Literară*.

Din iunie 2009, Primăria Municipiului Lugoj și Consiliul Local Municipal Lugoj editează publicația lunară *Monitorul de Lugoj*.

MEDIUL ECONOMIC

Activitatea economică în zona Lugojului – scurt istoric

Încă din vremuri străvechi, localizarea Lugojului la zona de confluență a două forme de relief, pe malul râului Timiș, a oferit condiții propice dezvoltării așezării, poate cu mult mai favorabile decât în alte locuri din regiune.

Conform mărturiilor documentare, în perioada anilor 1700–1800, populația se ocupa cu agricultura, viticultura, creșterea animalelor și meșteșugurile. La sfârșitul secolului al XVIII-lea Lugojul a fost consemnat ca fiind cel mai important centru viticol din comitat, dat fiind că o proporție mare a populației, aproximativ 90%, dețineau vii. În aceeași perioadă a început și dezvoltarea incipientă a industriei, în condițiile în care, așa cum s-a mai menționat, dezvoltarea social-economică a Lugojului cunoaște o situație aparte datorită caracterului particular pe care l-a avut existența breslelor în Banat.

Anul apariției primelor bresle, în Timișoara, este 1813, iar în Lugoj 1817. În prima fază, ele au coexistat cu diviziunea manufacturieră a muncii, ceea ce a determinat înființarea directă a unor bresle reunite, ce cuprindeau meserii înrudite, dar desfășurate în ateliere distincte.

Prima unitate industrială pomenită în documentele vremii a fost o moara erarială – Moara Imperială Elisabeth – construită în anul 1719. În anul 1722 se aprobă de către administrație deschiderea unor manufacturi de

postav țărănesc, iar în luna mai a anului 1723 este atestată în Lugoj o manufactură de pături.

După ce în 1751 Banatul a trecut sub administrație civilă-camerală, se dă o atenție deosebită cultivării cerealelor și viței de vie, se încurajează creșterea viermilor de mătase, iar în 1837 este atestată o manufactură de prelucrare a mătăsii. În general, se poate spune că a fost încurajată prelucrarea plantelor industriale și, spre sfârșitul secolului, se extinde tot mai mult cultura porumbului și a cartofului, ce devin alimente de bază ale populației.

Tot în această perioadă, fabricarea berii devine o preocupare de actualitate în zonă, astfel că în anul 1752, la Lugoj, documentele amintesc despre existența unei fabrici de bere, alături de o fabrică de țuică din prune, cereale și cartofi. În anul 1836, noul urbariu a interzis fabricarea alcoolului din cereale și l-a acceptat doar pe cel din prune. Din acest motiv, cu ocazia măsurării pământurilor lugojene în 1775 și 1776, o suprafață de 16 iugăre de pământ a fost rezervată acestei destinații.

Și cărămidăria din Lugoj pare a fi fost destul de dezvoltată și cu un număr mare de lucrători, dovadă în acest sens este faptul că în iarna anului 1819 -1820, ca urmare a topirii zăpezii, care a dus la ieșirea Timișului din albie, a fost distrus un număr de 47.160 de cărămizi, care se aflau în magazia de fân – locul unde astăzi se află Colegiul Național „Coriolan Brediceanu”.

Una dintre cele mai vechi statistici privind meseriașii din Lugoj datează din anul 1775:

- Lugojul Român – 23 meseriași
- Lugojul German – 27 meseriași

Conform conscripției urbariale din anii 1781-1782, în Lugojul Român se aflau 101 meseriași practicând 11 meserii, iar în Lugojul German se aflau 63 de meseriași practicând 22 meserii.

Numărul meseriașilor crește, astfel că, la începutul secolului XIX, Registrul de evidență al meseriașilor și negustorilor din Lugoj amintește 225 de meseriași.

Prima breaslă a meseriașilor lugojeni ia ființă în anul 1817. În timp, meseriașii existenți în Lugoj au atins un număr suficient de mare ca să justifice existența unei bresle reunite: olari, morari, săpunari, cojocari, cizmari, croitori, căldărari, cârnățari, măcelari, dogari, butnari, compactori, pălărieri, frânghieri, iegări, tăbăcari și argăsitori. Prima breaslă reunită care este amintită în documente este breasla meșterilor butnari, frânghieri, măcelari, turtari, săpunari și dogari, întrunită în 5 iunie 1919, pentru adoptarea statutului și alegerea starostelui de breaslă în persoana lui Wilhelm Bayer, meșter dogar.

Breslele au continuat să existe în prima jumătate a secolului XIX, dat fiind faptul că manufacturile erau insuficient dezvoltate și nu făceau față necesităților populației, mai ales în privința bunurilor de larg consum și, astfel, se impunea a fi completate cu meșteșugarii foarte apreciați în epocă. În acest fel, în anul 1853, în Lugoj își exercitau meseria un număr de 340 meșteri.

Ca urmare a acordării, în anul 1752, a privilegiului de a ține un târg săptămânal în fiecare zi de marți, în aceleași condiții ca cele de la Timișoara și Becicherecu Mare, se construiește, în centrul orașului, o piață nouă. În 1796 se acordă Lugojului „Diploma de Privilegii” pentru ținerea târgurilor mari, de 4 ori pe an, și a piețelor, de 2 ori pe săptămână.

În a doua jumătate a sec XIX – începutul sec XX, dezvoltarea social-economică a Lugojului În anul 1864 se înființează fabrica de spirt *Spiritus Fabrik und Damph Mühle* care, ulterior, este transformată în țesătorie, numită *Moara și Țesătorie S.A.*

În prima jumătate a secolului XX, în Lugoj se înființează și se dezvoltă, cu precădere, întreprinderi cu specific textil:

- la 21 martie 1907 se înființează *Întreprinderea Industria Textilă Lugoj*, al cărei nume a fost, inițial, *Del Magyarország (Ungaria de Sud)*, fondată de către Wilhelm Auspitz & Comp.
- *Industria de Bumbac S.A.* înființată în 1928
- *Țesătoria Mecanică Hohl & Rotsching S.A.* – 1931
- *Țesătoria Mercur* – 1.03.1930
- *Țesătoria Lugojană Rudolf Barath S.A.* – 1928
- *Țesătoria Mecanică E. Szenderschi* – 1931
- *Țesătoria Mecanică Robert Schwertner* – 1.10.1935
- *Țesătoria Edmund Höffer* – 1922
- *Fabrica de vatelină – lână Eduard Pfeiffer* – 1936

Între anii 1904-1905 se construiește *Mătășăria*, care a fost exploatată, pentru început, de statul austro-ungar, statul român, apoi de industriași italieni, români, germani și elvețieni. Tot la începutul secolului XX începe să se dezvolte și industria pielăriei. Între anii 1909 și 1911 se construiește și abatorul.

Fiind necesară facilitarea activității economice locale, în continuă dezvoltare, în 1929 se înființează în Lugoj „Oficiul Vamal”, decizie justificată prin volumul mare al circulației mărfurilor, dar și prin încercarea de revigorare a activităților comerciale afectate grav de începuturile crizei economice mondiale, care va determina în următorii ani comprimarea tuturor cheltuielilor bugetare. Buna gospodărire în administrarea banului public justifica găsirea sumelor necesare pentru întreținerea Spitalului Județean Lugoj, a Azilului și Orfelinatului Județean, a îmbunătățirii stării drumurilor din oraș, dar și realizarea unor monumente cum este cel al „Unirii” din Lugoj, inaugurat în 9 iunie 1935, în urma unei propuneri a comitetului administrativ făcută în 1925.

În același timp cu creșterea activității economice, se înregistrează și o creștere a activității financiar-bancare. Prima bancă din Lugoj este înființată în 1870. În 1908, în Lugoj existau 9 asemenea instituții. Iar în perioada interbelică, alături de acestea, mai funcționează încă 9. Odată cu izbucnirea Primului Război Mondial, în 1914, activitatea economică și, automat, activitatea financiar-bancară, cunosc o evidentă stagnare, pentru a reîncepe activ după terminarea războiului.

În perioada dintre cele două războaie, Lugojul a devenit un important centru al industriei ușoare, cu precădere în domeniul textil și al materialelor de construcții. Din 1922 și până în 1936, aici se înființează un număr de încă 9 țesătorii mecanice cu diferite capacități de producție. Din statisticile existente aflăm că la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial în Lugoj existau un număr de 169 de meserii cu un număr de 1050 meseriași calificați.

Tot acum, transformările petrecute la nivel național prin instaurarea regimului comunist s-au făcut simțite și la Lugoj, când, în urma actului din 11 iunie 1948, întreprinderile și instituțiile bancare au trecut în proprietatea publică. Astfel, în Lugoj întâlnim o serie de întreprinderi industriale care se repartizează pe branșe:

- zece întreprinderi textile,
- două întreprinderi pentru producerea materialelor de construcție,
- o întreprindere pentru prelucrarea lemnului,
- două întreprinderi pentru prelucrarea fierului,
- o întreprindere pentru prelucrarea pielii și marochinărie,
- trei întreprinderi alimentare, etc.

În perioada 1970 – 1975, în cadrul fabricii de cărămizi Mondial se înființează secția de ceramică fină și granulit, iar în perioada 1976 – 1980 se înființează întreprinderea de utilaje de ridicat și transportat.

În anii '80 ai perioadei comuniste, s-a construit platforma industrială de la intrarea de nord-vest a orașului profilată pe construcția de mașini. Tot în acea perioadă se înființează, la fabrica Mondial, secția de obiecte sanitare, iar la IURT (actualul LUGOMET) secția de piese turnate de oțel și fontă.

După transformările din anii '90, urmare a unui nivel redus al eficienței muncii și a managementului defectuos, a intervenit o reducere a activității industriale, chiar și în acele ramuri considerate caracteristice și tradiționale pentru Lugoj. Majoritatea companiilor existente dinainte de 1989 funcționează, astăzi, mult sub nivelul capacităților. Astfel, în prezent, în Lugoj se pot menționa următoarele sub-ramuri industriale:

a. Industria textilă

- Textila SA – întreprindere care în 1989 deținea 4.400 de salariați, în prezent funcționează cu un număr redus de personal și nu mai desfășoară activități cu profil textil.

b. Industria grea

- Lugomet SA – profilată pe realizarea de utilaj greu (macarale, poduri rulante), dar și pe producția de piese turnate din fontă și oțel. A fost proiectată la o capacitate de 7000 de salariați, dar criza economică survenită la nivel mondial a împiedicat lucrul la capacitate maximă. În 1989, lucrau aici un număr de aproximativ 2600 salariați, care acum a scăzut la mai puțin de 300 salariați și există serioase perspective de disponibilizare.

c. Industria obiectelor sanitare

- Mondial SA – specializată în fabricarea de produse ceramice, produse mult timp cu destinația de a fi exportate. După

achiziționarea de către Consorțiul Villeroy & Boch, au fost extinse capacitățile de producție.

- d. Industria confecțiilor și industria încălțăminteii – există un număr considerabil de firme care funcționează în sistem lohn;
- e. Industria automotive care a luat avânt în ultimii ani prin investitorii străini ce au deschis unități de producție cum ar fi: Autoliv, Hella, Schieffer, Eybl.

În prezent, cea mai mare pondere, ca și domeniu de activitate, o dețin societățile comerciale cu activități de comerț – mai mult de 95 % din totalul companiilor înregistrate.

Un aspect pozitiv, dincolo de declinul înregistrat de ramurile industriale dezvoltate pe parcursul perioadei comuniste, este acela că, urmare a poziției avantajoase a orașului – în vestul țării, la 130 km de granița cu Ungaria, 55 km de Aeroportul din Timișoara, pe două artere principale DN 68 și E70, ce sunt parte a coridorului 4 Pan European – au apărut, treptat, semnele unui avânt economic și industrial. O serie de firme străine și-au deschis aici spații de producție și s-a format o nouă platformă industrială – Tapiei. Cele mai importante firme străine prezente aici, sunt: Primos, *Calzaturificio Torre*, Rieker, Honeywell, Inter Spitzen, Autoliv, Hella, Schieffer, Eybl, Villeroy & Boch, Schöller România, Riva Intima, Gammet 2000.

Structura în dinamică a mediului de afaceri

Din analiza datelor obținute de la Oficiul Județean al Registrului Comerțului Timiș, a rezultat că structura mediului de afaceri din Lugoj este următoarea:

- 2998 de firme sunt înregistrate ca având sediul în Lugoj.
- dintre acestea, un număr de 1821 de firme sunt într-o formă sau alta de dizolvare sau nu au depus nici un fel de bilanț în ultimii 3 ani.
- un număr de 1177 de firme au depus bilanț ce apare în înregistrările Ministerului de Finanțe.

Structura companiilor, în funcție de cifra de afaceri declarată în decembrie 2007, este prezentată în tabelul de mai jos:

Cifra de afaceri RON	Pondere %
Sub 100.000	50,89
100.000-500.000	28,46
500.000-1.000.000	6,80
1.000.000-2.000.000	6,46
2.000.000-3.000.000	1,87
3.000.000-4.000.000	1,03
4.000.000-5.000.000	0,76
5.000.000-6.000.000	1,53
10.000.000-100.000.000	1,95
Peste 100.000.000	0,25

Structura ocupațională

În ceea ce privește forța de muncă, potrivit datelor furnizate de Direcția Județeană de Statistică Timiș, la nivelul anului 2007, exista un număr de 17.578 salariați, a căror repartizare pe sectoare de activitate era următoarea:

Domeniul	Număr de salariați
Industrie	7.929
Comerț	2.870
Sănătate, asistență socială	1.382
Învățământ	1.117
Transporturi, poștă, comunicații	1.239
Construcții	1.192
Administrație publică	364
Agricultură	253
Sector financiar-bancar	235
Altul	997
Total	17.578

Zone industriale și agricole

În ceea ce privește zonarea suprafeței Municipiului din punct de vedere al activității agricole/industriale, dintr-un total de 5.588 de ha suprafață agricolă, în anul 2007, un număr de 2.794 ha erau teren arabil, 111 ha erau reprezentate de livezi și pepiniere pomicole, 287 erau vii și pepiniere viticole, 2.255 ha pășuni și 141 ha fânețe.

În ceea ce privește zonele industriale, situația urmează a fi clar definită și conturată prin noul Plan Urbanistic General. Pe lângă vechea zonă industrială de pe Str. Timișoarei, care continuă să funcționeze, în perioada ultimilor 15 ani s-au conturat încă câteva platforme industriale noi:

- Zona industrială Drumul Oloșagului
- Zona industrială Drumul Buziașului
- Zona industrială Triaj CFR
- Zona industrială Drumul Făgetului
- Zona industrială Str. Tapiei

Turismul

În anul 2007, în Municipiul Lugoj, existau 5 unități de cazare, cu un total de 223 de locuri de cazare. Repartizarea acestora pe tipuri este redată în tabelul de mai jos¹:

Nr. crt.	Tip de unitate	Nr. de unități	Nr. de locuri de cazare
1	Han	1	40
2	Hotel	3	150
3	Pensiune turistică urbană	2	33
	Total		223

În ceea ce privește numărul de sosiri, dintr-un total de 15.519 11.525 au avut loc în hoteluri, 118 în hanuri și 3.876 în pensiuni turistice urbane.

Potrivit datelor disponibile situația structurilor de primire turistică este următoarea:

Nr. Crt.	Denumire	Nr. Stele / Margarete	Capacitate
1	Hotel Tivoli	3	3 camere / 4 apartamente
2	Hotel Speranța	2	17 camere / 3 apartamente
3	Hotel Dacia	3	33 camere / 1 apartament
4	Hotel Misian Mura	3	22 camere
5	Hotel Timiș	2	65 locuri
6	Pensiunea Romantique	4	1 camere single / 9 camere duble / 1 apartament
7	Pensiunea Fadi	3	9 camere / 1 apartament
8	Pensiunea Domacris	3	5 camere duble
9	Pensiunea Dariana	3	4 camere duble
10	Hanul Ana Lugojana	0	Nu dețin camere
11	Pensiunea Royal	4	30 camere
12	Pensiunea Ariandre	3	4 camere duble / 2 single
13	Pensiunea Alexis Notte	3	6 camere

¹ Sursa: informații statistice comunicate de Direcția Județeană de Statistică Timiș

SERVICII PUBLICE

În municipiul Lugoj se asigură în condițiile legii următoarele servicii publice:

- **Gestionarea deșeurilor**

Se realizează prin intermediul S.C. Salprest S.A., societate comercială având ca unic asociat Consiliul Local al Municipiului Lugoj.

- **Captarea, tratarea, transferul și distribuția apei potabile, colectarea, transportul și epurarea apei uzate**

Se realizează prin intermediul S.C. Meridian 22 S.A., societate comercială având ca unic asociat Consiliul Local al Municipiului Lugoj.

- **Asistența socială**

Se asigura prin Direcția de Asistență Socială Comunitară(D.A.S.C.), serviciu public aflat în subordinea Consiliului Local al Municipiului Lugoj. În cadrul D.A.S.C. funcționează și Cantina de Ajutor Social.

- **Asigurarea liniștii și ordinii publice, și a pazei la obiective de interes public și privat**

Se asigura prin Poliția Comunitară, serviciu public aflat în subordinea Consiliului Local al Municipiului Lugoj. Atribuții similare au și Poliția Municipiului Lugoj și Detașamentul de Jandarmi Lugoj.

- **Administrarea domeniului public și privat al municipiului**

Se asigura prin Serviciul Public pentru Administrarea și Întreținerea Domeniului public, serviciu public aflat în subordinea Consiliului Local al Municipiului Lugoj.

- **Întreținerea, exploatarea și administrarea pieței agroalimentare și a celei de animale din municipiul Lugoj**

Se asigura prin Serviciul Public Desfacere, Piețe, Târguri și Oboare din subordinea Consiliului Local al Municipiului Lugoj.

- **Întreținerea parcurilor și a zonelor verzi**

Se realizează prin Serviciul Public Sere și Zone Verzi din subordinea Consiliului Local al Municipiului Lugoj.

PATRIMONIUL

Prin Hotărârea Guvernului României nr. 977 din 5 septembrie 2002, publicată în monitorul Oficial nr.699/24 septembrie 2002 a fost atestată apartenența la domeniul public și privat al municipiului Lugoj a bunurilor cuprinse în Anexa 3 la aceasta. Din patrimoniul municipiului Lugoj fac parte de asemenea și drepturile și obligațiile cu caracter patrimonial.

În calitate de persoană juridică de drept public și titular al dreptului de proprietate publică și privată, municipiul Lugoj exercită, prin Consiliul Local al Municipiului Lugoj, posesia, folosința și dispoziția asupra bunurilor care alcătuiesc domeniul public și privat, în limitele și în condițiile legii.

Bunurile din domeniul public sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, iar cele din domeniul privat sunt supuse regimului juridic de drept

comun. Concesiunea sau închirierea bunurilor din domeniul public, precum și vânzarea, concesiunea și închirierea bunurilor din domeniul privat al municipiului se fac în condițiile legii, prin hotărâre a Consiliului Local al Municipiului Lugoj.

Inventarul bunurilor care aparțin municipiului Lugoj cuprinde:

- rețeaua stradală;
- poduri și podețe;
- rețeaua de alimentare cu apă și terenurile aferente;
- sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate cu instalațiile, construcțiile și terenurile aferente;
- sistemele de salubritate și gestionare a deșeurilor cu terenurile aferente;
- sistemele de transport public local, în comun, de persoane
- clădiri și terenuri în care își desfășoară activitatea Consiliul Local și Primăria, precum și instituțiile publice de interes local;
- locuințe sociale și A.N.L.;
- adăposturi A.L.A.;
- statui și monumente;
- bogățiile de orice natură ale subsolului, în stare de zăcământ, dacă nu au fost declarate de interes public național;
- bălți;
- terenuri cu destinație forestieră, cimitire municipale.

Inventarul bunurilor ce alcătuiesc domeniul public al municipiului Lugoj se actualizează anual.

PARTIDE POLITICE ȘI SINDICATE

In municipiul Lugoj își desfășoară activitatea organizații și filiale ale principalelor partide politice din România:

Partidul Social Democrat;
Partidul Democrat Liberal;
Partidul Național Liberal;
Partidul România Mare;
Uniunea Democrată Maghiară din România;
Partidul Noua Generație – Creștin Democrat;
Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat;
Partidul Pensionarilor și Protecției Sociale;
Partidul Conservator;
Forumul Democrat al Germanilor din România;
Uniunea Pensionarilor și a Solidarității Sociale – Unirea;
Partida Romilor „Pro Europa”;
Uniunea Ucrainenilor din România;
P.S.D. “Constantin Titel Petrescu”

Principalele sindicate organizate în municipiul Lugoj sunt:

Lugomet
Meridian 22
Mondial
„Renașterea” Silcom
Salprest
Sanitas
„Venus” Calapoade
„Banatul” C.C.S.
Transgaz
Secția L2 C.F.R.
Sindicatul Liber al Primăriei Lugoj
S.I.P. F.E.N. Timiș
„Forum” Lugoj
„Sănătatea” Lugoj

PARTICIPAREA CETĂȚENILOR LA REZOLVAREA PROBLEMELOR LOCALE

Locuitorii municipiului Lugoj au dreptul de a participa, prin modalitățile prevăzute de lege, la viața politică, economică, socială și cultural-sportivă a municipiului.

Locuitorii municipiului pot fi consultați, în condițiile legii, prin referendum asupra problemelor de interes deosebit din unitatea administrativ teritorială, cum ar fi:

- propunerile de modificare a limitelor teritoriale ale municipiului;
- propunerile de modificare a denumirii localității.

Cetățenii municipiului pot fi consultați și prin adunări cetățenești organizate pe cartiere, străzi precum și în localitățile aparținătoare Tapia și Măguri. Convocarea și organizarea adunărilor cetățenești se face de către primar, la inițiativa acestuia, ori a unei treimi din numărul consilierilor în funcție. Adunarea cetățenească este valabil constituită în prezența majorității reprezentanților familiilor și adoptă propuneri cu majoritatea celor prezenți. Propunerile se vor supune dezbaterii Consiliului Local în primă ședință. Soluția adoptată de Consiliul Local se aduce la cunoștința publică.

Propunerile se vor supune dezbaterii Consiliului Local în primă ședință. Propunerile se consemnează într-un proces-verbal și se înaintează primarului, care le va supune dezbaterii Consiliului local în prima ședință, în vederea stabilirii modalităților concrete de realizare și de finanțare, dacă este cazul. Soluția adoptată de Consiliul Local se aduce la cunoștința publică.

În conformitate cu Legea 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cetățenii municipiului Lugoj sunt informați din oficiu asupra problemelor de interes public care urmează să fie dezbătute, precum și asupra proiectelor de acte normative.

Participarea activă a cetățenilor la luarea deciziilor administrative și în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative se face cu respectarea următoarelor reguli:

- ședințele sunt publice, conform legii.
- dezbaterile sunt consemnate și făcute publice.
- minutele acestor ședințe sunt înregistrate, arhivate și făcute publice, în condițiile legii.
- Participarea persoanelor interesate la lucrările ședințelor publice se face în următoarele condiții:
- anunțul privind ședința publică se afișează la sediul autorității publice, se postează pe site-ul propriu și se transmite către mass-media, cu cel puțin 3 zile înainte de desfășurare.
- acest anunț trebuie adus la cunoștința cetățenilor și a asociațiilor legal constituite care au prezentat sugestii și propuneri în scris, cu valoare de recomandare, referitoare la unul dintre domeniile de interes public care urmează să fie abordat în ședință publică.

- anunțul va conține data, ora și locul de desfășurare a ședinței publice, precum și ordinea de zi.

RECUNOAȘTEREA CONTRIBUȚIEI CETĂȚENILOR LA REZOLVAREA PROBLEMELOR COLECTIVITĂȚII

Municipalitatea Lugoj acordă Titlul de „**Cetățean de Onoare al municipiului Lugoj**”. Acest titlu reprezintă cea mai înaltă distincție acordată unor cetățeni români sau străini.

Titlul de Cetățean de onoare al municipiului Lugoj se acordă:

- unor înalte personalități mondiale, a căror activitate a condus la un real progres în domeniul respectiv și au o legătură cu Lugojul;
- unor personalități naționale recunoscute ca atare, care au contribuit direct la afirmarea României în lume și au o legătură cu Lugojul;
- acelor personalități care prin activitatea lor au contribuit direct la afirmarea și creșterea prestigiului municipiului Lugoj în plan național și internațional;
- acelor cetățeni români sau străini a căror contribuție filantropică, financiară sau de altă natură sau materială de excepție, a determinat o importantă ameliorare a condițiilor în domeniul culturii, sănătății, educației și civismului lugojean.

Diploma de Cetățean de onoare al municipiului Lugoj este înmănată într-o ședință festivă ulterioară celei în care s-a hotărât acordarea titlului de către Primarul Municipiului Lugoj. În situația în care titlul de Cetățean de onoare se acordă post-mortem diploma se înmânează unui membru al familiei.

Toți cetățenii care pentru merite deosebite au fost recompensați cu Titlul de „Cetățean de onoare al municipiului Lugoj” vor fi înscrși în CARTEA DE ONOARE a Consiliului Local al Municipiului Lugoj.

De asemenea, municipalitatea Lugoj acordă distincția „**Diploma de Excelență**” personalităților lugojene care excelează în următoarele domenii:

- literatură – poezie, proză, eseu, dramaturgie, documentare, cărți de știință, publicistică, etc.;
- literatură de specialitate în diverse domenii;
- arte vizuale: pictură, sculptură, fotografie, desen, design, film, artă video, ceramică, artă textilă, gravură, colaj, artele decorative, arta modei etc.;
- artă dramatică;
- muzică ușoară, populară sau clasică;
- managementul afacerilor;
- mass-media – presa scrisă și audio-vizuală;

- sport.

Anual, sunt acordate Diplome de onoare și sunt premiate cuplurile care aniversează 50 de ani de căsătorie, precum și persoanele care au împlinit vârsta de 90 de ani.

RELAȚII CU ALTE COLECTIVITĂȚI

Autoritățile administrației publice locale au dreptul ca în limitele competențelor lor, să coopereze și să se asocieze cu alte autorități ale administrației publice locale din țară sau din străinătate, în condițiile legii.

Pentru protecția și promovarea intereselor lor comune autoritățile administrației publice locale au dreptul de a adera la asociații naționale și internaționale, în condițiile legii.

Protocoalele de colaborare, actele de înfrățire sau de asociere se adoptă de către consiliul local.

Începând cu anul 2001, municipiul Lugoj este membru al Asociației Municipiilor din România.

Municipiul Lugoj este înfrățit cu următoarele orașe:

1. Jena – Germania (1 Decembrie 1993)

Jena este așezat în centrul Germaniei și este al treilea oraș ca mărime din landul Thuringia, după Erfurt și Gera. Prima atestare documentară a Jenei datează din anul 1182. Orașul ocupă o suprafață de 114,29 km². Este un oraș industrial, cu o economie diversificată (bioinformatică, biotehnologie, software și fonică), având ca specific producția de aparate de precizie, produse farmaceutice și echipamente optice și de fotografiat (celebra fabrică de produse optice Zeiss).

Proiecte comune:

- Donații pentru instituțiile publice din municipiul Lugoj – Spitalul Municipal, Detașamentul de Pompieri, Salprest și Meridian 22, Cantina de Ajutor Social și unități de învățământ – constând în autovehicule, utilaje și echipamente, bani.
- Fonduri și consultanță pentru diverse proiecte de interes local din Lugoj.
- Schimburi culturale.
- Tabere școlare.

2. Szekszárd - Ungaria (28 Mai 1993)

Szekszárd este situat la punctul de întâlnire a Câmpiei Panonice cu Dealurile Transdunărene. Orașul este reședința județului Tolna și se află la 144 km de Budapesta. Dunărea formează granița de est cu județul vecin. Suprafața orașului este de 1.165 ha (9.629 ha împreună cu suburbiile). Este în mod tradițional un oraș comercial. Localitatea și regiunea din jurul său sunt renumite în mod deosebit pentru cultura viței de vie și pentru industria vinului. Pe lângă agricultură și industrie alimentară se dezvoltă și alte ramuri, precum industria de piele artificială, producția de motoare, ingineria

de precizie. Întreprinderile mari beneficiază de capital extern, pe când cele mai mici se ocupă de meșteșugurile tradiționale.

Proiecte comune

- Manifestări culturale: festivaluri folclorice, expoziții de artă plastică, festivaluri corale.
- Schimburi de experiență între medicii și pedagogii din Lugoj și Szekszárd.
- Donații de carte, aparatură medicală, mobilier, birotică și autovehicule pentru instituții publice din Lugoj.
- Fonduri și consultanță pentru diverse proiecte de interes local din Lugoj.
- Tabere de elevi.

3. Orléans – Franța (7 Mai 1994)

Orléans este capitala departamentului Loiret și a regiunii Centre din inima Franței. Relieful predominant este câmpia, Orléans fiind așezat pe malurile fluviului Loara. Orașul este situat la aproximativ 130 km de capitala țării, Paris. Ocupă un loc fruntaș la nivel național în patru mari sectoare de activitate: informatică și electronică; farmacie și cosmetică; logistică; mediu.70% din producția farmaceutică națională este asigurat de Orléans și regiunea Centre, lideri naționali în acest domeniu (un medicament din două este produs în regiunea Centre). Regiunea ocupă locul al doilea în producția de cosmetice și parfumuri și locul al treilea în domeniile logistică, electronică și informatică.

Proiecte comune

- Schimburi de experiență în domeniul educațional.
- Donații de carte, echipamente agricole și echipamente școlare pentru instituții publice din Lugoj.
- Curs de specializare în biblioteconomie pentru angajați ai Bibliotecii Municipale Lugoj.
- Schimburi culturale.

4. Nisporeni – Republica Moldova (3 Iunie 2001)

Orașul Nisporeni este situat în zona Codrii Moldovei, în partea de vest a Republicii Moldova, la 70 km de Chișinău și 12 km de frontiera cu România. Este reședința județului cu același nume. Prima mențiune istorică datează din anul 1495. Orașul ocupă o suprafață de 1.400 ha. Cel mai înalt punct din Republica Moldova, Dealul Bălănești, este localizat în Nisporeni. Condițiile climaterice și specificul localității au determinat specializarea orașului în sectorul agroalimentar (agricultura și prelucrarea producției agricole). Potențialul economic se bazează pe activitatea întreprinderilor de vinificație (aproximativ 700 ha cu vii în jurul orașului), de prelucrare a fructelor, de salamuri și prelucrare a cărnii și de confecții.

Proiecte comune

- Burse de studii pentru elevi și studenți din Nisporeni la unități de învățământ din Lugoj.
- Donație de carte românească pentru Biblioteca din Nisporeni.
- Schimburi de experiență în domeniul educației.

- Participări la manifestări culturale.
- Tabere școlare.

5. Assos – Lecheo – Grecia (29 Mai 2004)

Municipalitatea Assos-Lecheo face parte din prefectura Korinthia, aflată în partea de nord-est a regiunii Peloponissos. Așezată în partea de sud a Golfului Corint, municipalitatea este compusă din următoarele comunități rurale: Assos, Kato Assos, Perigiali și Lecheo. Câmpia pe care o ocupă Assos-Lecheo este deosebit de fertilă și este cultivată cu pomi fructiferi și viță de vie. Agricultură este principala activitate pentru majoritatea locuitorilor. Pomicultura și viticultura sunt înfloritoare, soiul de struguri Sultana fiind cel mai cunoscut produs local la nivel național și internațional. Turismul a cunoscut o dezvoltare deosebită în ultimele decenii datorită climei, a frumuseților naturale și a trecutului istoric și cultural al zonei. Marea și plajele din Asos-Lecheo și mulțimea de situri arheologice și locuri istorice atrag turiști din toată Grecia și din întreaga lume.

6. Vârșeț - Serbia (3 Decembrie 2005)

Comuna Vârșeț (formată din orașul Vârșeț și 22 de comunități învecinate) se află în partea de nord-est a Republicii Serbia, în provincia Voivodina – județul Banatul de Sud, la 84 km de Belgrad. Orașul este situat la punctul de întâlnire a Câmpiei Panonice cu Munții Vârșeț, la o depărtare de 14 km de granița cu România. Este unul dintre cele mai importante centre agricole din Serbia, deținând 54.000 de hectare de teren arabil deosebit de fertil. Regiunea este cunoscută și pentru cultura viței de vie și vinurile sale. Este faimos și pentru industria sa dezvoltată, în mod special pentru industria farmaceutică, industria vinului și a berii, industria alimentară (dulciuri) și industria textilă. Grupul farmaceutic Hemofarm este lider atât la nivel local, cât și național.

Proiecte comune

- Manifestări comune cu caracter economic și cultural.
- În 2007, cele două orașe au implementat împreună un proiect de dezvoltare turistică cu finanțare nerambursabilă din partea Uniunii Europene, proiect intitulat sugestiv „Semne către viitor”.
- În anii 2008 și 2009, cele două municipalități au derulat un alt proiect cu finanțare nerambursabilă din partea Uniunii Europene: „Expo Lugoj – Vârșeț - Împreună spre un viitor mai bun”.

7. Monopoli - Italia (1 Decembrie 2006)

Oraș-port la Marea Adriatică, Monopoli este situat în provincia Bari, regiunea Puglia, la o distanță de 40 de km de orașul Bari. Monopoli are o priveliște minunată spre mare și ocupă o suprafață totală de 156 km pătrați. Monopoli este unul dintre cele mai mari și mai importante orașe din provincia Bari. Economia sa este diversificată și înfloritoare: agricultură, comerț, industrie și turism. Oraș portuar, cu o bogată tradiție istorică și culturală, Monopoli este în același timp un centru agricol, cu numeroase așezări-ferme.

Proiecte comune

- Schimburi de experiență în domeniul educațional.
- Schimburi culturale.

Desfășurarea unei bogate activități internaționale, a adus municipiului recunoașterea Consiliului Europei, care a acordat Lugojului două distincții: Diploma de oraș European în anul 1999 și Steagul Europei în anul 2000.

IDENTITATE, ATRIBUIREA SAU SCHIMBAREA DE DENUMIRI

Atribuirea și schimbarea denumirii unor instituții publice de interes local, a străzilor, piețelor și a altor obiective locale se poate face în baza rapoartelor Compartimentelor de resort a avizelor Comisiilor de specialitate și în baza altor avize prevăzute de lege. Hotărârea privind propunerea de schimbare a denumirii se ia potrivit competențelor legale în urma dezbaterii în Comisia de specialitate de atribuire sau schimbare de denumiri. La atribuirea și schimbarea de denumiri se va ține seama de tradiții, de istoria localității, de propunerile cetățenilor, precum și de perspectivele de dezvoltare a localității.

ÎNSEMNELE MUNICIPIULUI LUGOJ

STEMA MUNICIPIULUI LUGOJ

Regina Isabella, văduva regelui Ioan Zapolya, a acordat în 7 mai 1551, prin diploma heraldică, prima emblemă a Lugojului. Aceasta era formată din două părți, un scut albastru cu figuri heraldice și piesele exterioare ale ecusonului. Printre motivele reprezentate pe aceasta prima emblemă se remarcă apele Timișului, un steag înălțat pe un turn al cetății și un lup în miniatură, argintiu alb, în poziție verticală, orientat dreapta, cu limba scoasă de culoare roșiatică – simbolistica lupului, în heraldică, fiind aceea de soldat curajos, viteaz și înțelept așa cum erau lugojenii.

Această simbolistică a fost îmbinată, în perioada comunistă, cu teme “de actualitate” în acel moment. Astfel, pe emblema orașului a apărut lira (simbol al culturii) și trei mosoare de ață, ce evocau industria textilă prezentă în Lugoj la acea vreme.

Abia după revoluția din 1989, odată cu apariția, în 1992, a unei legi care permitea localităților să-și elaboreze stema cu însemnele heraldice proprii, lugojenii au propus o stemă unică în felul ei, care a născut controverse, spunându-se despre ea că unele elemente nu au legătură cu ansamblul și “nu respectă legile heraldicii”.

Noua stemă a fost aprobată în anul 2010 de Consiliul Local și în prezent se află spre aprobare la Comisia Națională de Heraldică. Aceasta se compune dintr-un scut tăiat în furcă răsturnată. Partea superioară din dreapta păstrează grafica celei acordate de regina Isabella la 1551, și anume, pe câmp albastru se poate vedea un lup (simbolul medieval al vitejiei locuitorilor orașului) din argint întors spre stânga ieșind dintr-o coroană de aur (simbolul nobilității). În stânga părții superioare găsim pe un câmp verde un brâu albastru (simbol al fidelității și perseverenței în heraldică), două turnuri mărginașe, un pod de argint între cele două (acestea fac trimitere către Lugojul Român și cel German și unificarea acestora între anii 1793-1975) și dealurile mărginașe orașului, iar de-o parte și de alta se află soarele din aur și luna din argint (simboluri ale eternității, ale bogăției și belșugului). În partea inferioară, central, pe un fond roșu (simbol al virtuții spirituale, vitalității și forței) avem o lira din aur (simbolul tradiției muzicale și culturale a lugojenilor cât și unitatea prin muzică și cultură a locuitorilor de pe ambele maluri ale Timișului). Apariția metalelor prețioase, aur și argint completează simbolistica întregii steme, acestea semnificând prestigiul, virtutea și grandoarea, respectiv puritatea și înțelepciunea. Stema municipiului Lugoj constituie **Anexa 1** la prezentul Statut.

DRAPELUL MUNICIPIULUI LUGOJ

Drapelul municipiului este de culoare albă și are formă dreptunghiulară. Lățimea drapelului este egală cu $\frac{2}{3}$ din lungimea acestuia. În mijlocul drapelului este imprimată stema municipiului Lugoj. Raportul între înălțimea stemei și lățimea drapelului este de $\frac{1}{2}$. Drapelul municipiului se arborează permanent la sediul autorităților locale ale administrației publice, iar în zilele de sărbători legale și cu ocazia manifestărilor publice organizate de administrația locală și în alte locuri publice .

Drapelul municipiului Lugoj constituie **Anexa 2** la prezentul Statut.

FANIONUL MUNICIPIULUI LUGOJ

Fanionul municipiului este de culoare albă și are imprimată stema municipiului. Raportul între înălțimea stemei și înălțimea fanionului este de $\frac{1}{2}$. Deasupra stemei sunt imprimate unul sub altul numele țării, România și al municipiului, Lugoj.

Fanionul municipiului Lugoj constituie **Anexa 3** la prezentul Statut.

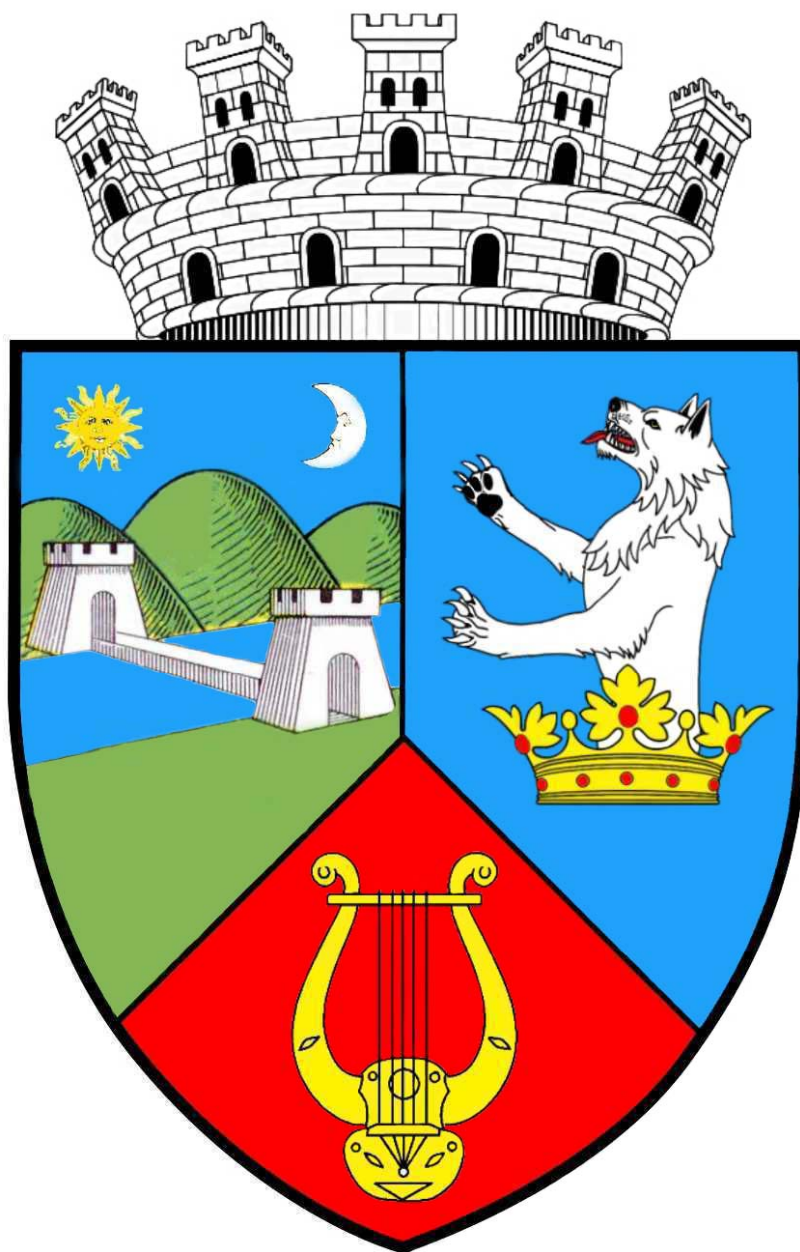
Stema, drapelul și fanionul municipiului pot fi folosite cu prilejul manifestărilor de interes local, în acțiuni protocolare sau festive și pot fi reproduse, pe insigne, embleme, tipărituri și alte obiecte destinate să contribuie la cunoașterea și promovarea localității.

DISPOZIȚII FINALE

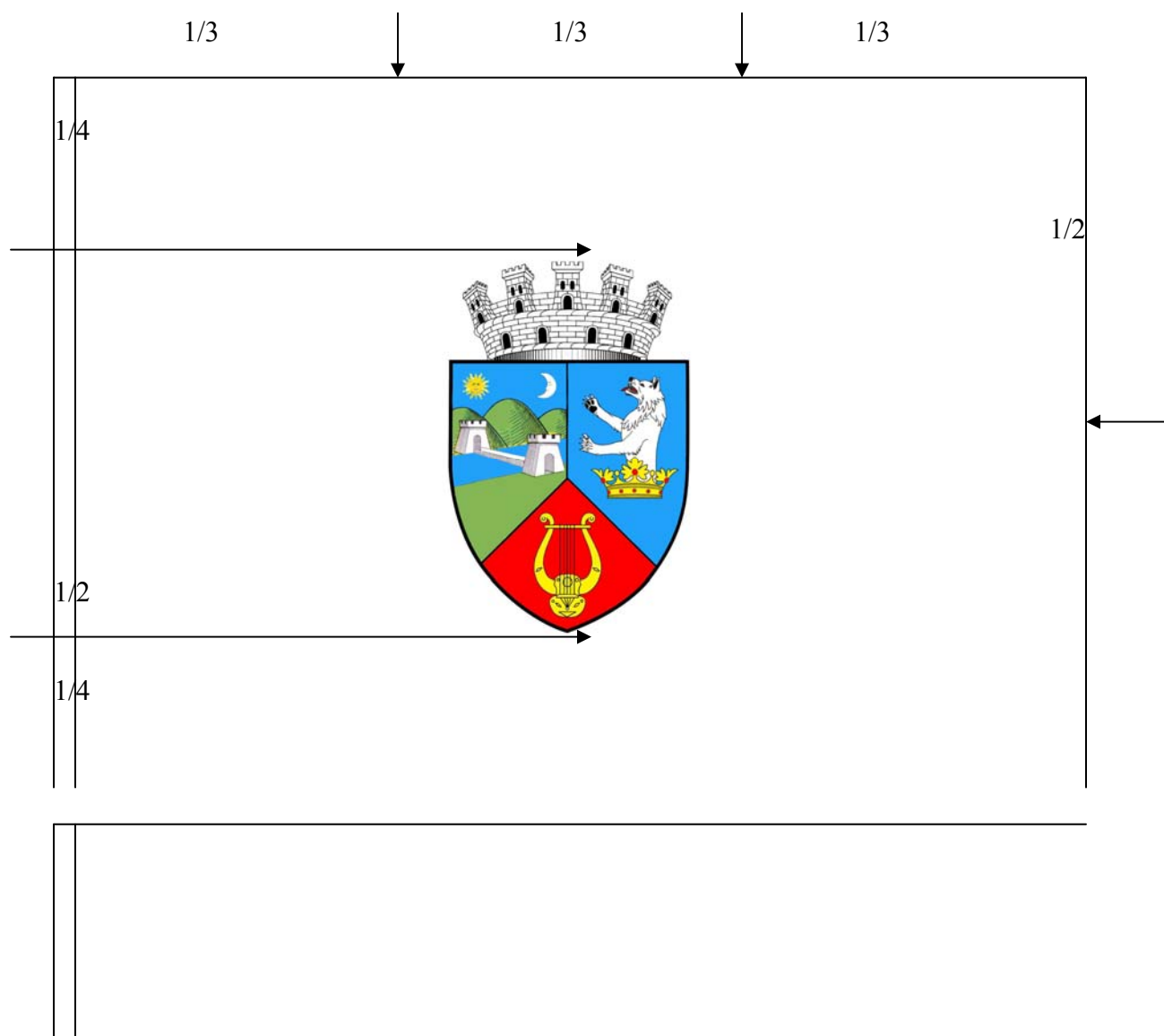
Prezentul statut se adoptă și se modifică de către Consiliul Local al Municipiului Lugoj.

Stema municipiului, Drapelul municipiului, Fanionul municipiului și Harta Municipiului Lugoj cu cele două sate aparținătoare Tapia și Măguri, constituie ANEXELE nr. 1 – 4 la prezentul Statut.

Anexa 1 – STEMA MUNICIPIULUI LUGOJ

Anexa 2 – DRAPELUL MUNICIPIULUI LUGOJ

Raportul între laturi : $2/3$ (ca la drapelul României)

Culoarea drapelului : Albă

Raportul între înălțimea stemei și lățimea drapelului : $1/2$

Anexa 3 – FANIONUL MUNICIPIULUI LUGOJ

Raportul între laturi : 2/3

Culoarea fanionului : Albă

Raportul între înălțimea stemei și înălțimea fanionului: 1/2

**ANEXA 4 – Harta municipiului Lugoj împreună cu satele aparținătoare
Tapia și Măguri**

